

Briuselis, 2026 m. liepos 20 d.
(OR. en)

12005/26

Tarpinstitucinė byla:
2026/0226 (NLE)

SAN 602
PHARM 135
COVID-19 1
PROCIV 159

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2026 m. liepos 20 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2026) 406 final
Dalykas:	Pasiūlymas TARYBOS SPRENDIMAS dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) įgyvendinimo valstybių šalių komiteto pirmajame posėdyje

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2026) 406 final.

Pridedama: COM(2026) 406 final

EUROPOS
KOMISIJA

Bruselis, 2026 07 20
COM(2026) 406 final

2026/0226 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

**dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Tarptautinių sveikatos
prižiūros taisyklių (2005 m.) įgyvendinimo valstybių šalių komiteto pirmajame
posėdyje**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas teikiamas dėl sprendimo, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) įgyvendinimo valstybių šalių komiteto pirmajame posėdyje, dėl komiteto ir jo pakomitečio, kuris taip pat turi būti įsteigtas tame posėdyje, numatomo įgaliojimų priėmimo.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. Tarptautinės sveikatos priežiūros taisyklės (2005 m.)

Tarptautinės sveikatos priežiūros taisyklės (2005 m.) yra tarptautinės teisės dokumentas, priimtas 2005 m. pagal Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) konstitucijos 21 straipsnį, kuriuo pakeičiamos 1969 m. priimtose taisyklės. Jos įsigaliojo 2007 m. birželio mėn. Jos yra teisiškai privalomos visoms PSO valstybėms narėms, taip pat Šventajam Sostui, Lichtenšteinui ir Palestinei. Taisyklės nustato visa apimančią teisinę sistemą pasaulio sveikatos saugumo srityje ir apibrėžia šalių teises ir įsipareigojimus, susijusius su visuomenės sveikatos situacijų ir ekstremaliųjų situacijų, galinčių turėti tarpvalstybinį poveikį, valdymu.

Tarptautinės sveikatos priežiūros taisyklės (2005 m.) buvo iš dalies pakeistos 2014, 2022 ir 2024 m. 2024 m. birželio 1 d. Pasaulio sveikatos asamblėjos priimtais pakeitimais, dėl kurių dokumentas buvo iš esmės peržiūrėtas nuo jo įsigaliojimo, siekiama sustiprinti Tarptautinės sveikatos priežiūros taisykles (2005 m.), atsižvelgiant į patirtį, įgytą per COVID-19 krizę ir ankstesnius protrūkius. Juose daugiausia dėmesio skiriama tarptautiniam bendradarbiavimui ir bendradarbiavimui reaguojant į grėsmes sveikatai gerinti ir jais sukuriamas pagrindas didesnei paramai siekiant užtikrinti aktyvesnį Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) įgyvendinimą.

Komisija, remdamasi 2022 m. kovo 3 d. Tarybos sprendimu (ES) 2022/451¹ nustatytu Tarybos įgaliojimu, Europos Sąjungos vardu vedė derybas dėl Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) 2024 m. pakeitimų, susijusių su Sąjungos kompetencijai priklausančiais klausimais. 2025 m. gegužės 26 d. Taryba priėmė sprendimą, kuriuo valstybių narių prašoma, siekiant Europos Sąjungos interesų, pritarti 2024 m. birželio 1 d. priimtiems Rezoliucijos PSA 77.17 priede pateiktiems Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) pakeitimams².

Sąjunga nėra Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) šalis, nes taisyklėse nenumatyta galimybė prisijungti regioninės ekonominės integracijos organizacijoms³.

Visos valstybės narės yra Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) šalys. Tačiau Nyderlandai ir Slovakija atmetė tiek 2022 m., tiek 2024 m. padarytus Tarptautinių sveikatos

¹ OL L92, 2022 3 21, p. 1.

² OL L, 2025/1129, 2025 6 4.

³ Pažymėtina, kad 2022 m. Komisija pateikė pasiūlymą iš dalies pakeisti Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) 64 straipsnį, kad regioninės ekonominės integracijos organizacija galėtų tapti taisyklių šalimi. Tokiam pasiūlymui nepritarė kai kurios ES valstybės narės, todėl jis nebuvo įtrauktas į siūlomų Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) pakeitimų rinkinį, kurį Sąjungos ir jos valstybių narių vardu Čekija pateikė Pasaulio sveikatos organizacijai 2022 m. rugsėjo 30 d.

priežiūros taisyklių (2005 m.) pakeitimus, o Italija, Čekija ir Austrija⁴ atmetė tik 2024 m. pakeitimus.

2.2. Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) įgyvendinimo valstybių šalių komitetas

Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) įgyvendinimo valstybių šalių komitetas įsteigtas pagal Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) 54a straipsnį, siekiant padėti veiksmingai įgyvendinti šias taisykles, visų pirma 44 straipsnį dėl bendradarbiavimo, pagalbos ir finansavimo ir 44a straipsnį dėl finansinio koordinavimo mechanizmo. 54a straipsnis yra naujas straipsnis, įtrauktas 2024 m. padarytais Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) pakeitimais.

Pagal 54a straipsnio 1 ir 2 dalis komitetas pirmajame posėdyje įsteigia pakomitę, kuris teikia technines konsultacijas ir atsiskaito pačiam komitetui. Be to, komitetas bendru sutarimu patvirtina savo įgaliojimus, įskaitant tai, kaip komitetas vykdo savo veiklą, ir savo pakomitečio įgaliojimus.

Pagal 54a straipsnio 4 dalį komitetas savo pirmajame posėdyje bendru sutarimu taip pat patvirtina taisyklių 44a straipsnyje nustatyto finansinio koordinavimo mechanizmo įgaliojimus ir jo veikimo bei valdymo sąlygas. Komitetas taip pat gali sudaryti būtinus darbo susitarimus su atitinkamomis tarptautinėmis organizacijomis, kurios gali remti koordinavimo finansinio mechanizmo veikimą.

Pasiūlymo dėl tokių įgaliojimų nėra. Pirmąją komiteto sesiją numatoma pradėti 2026 m. rugpjūčio 31 d.

2.3. Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) įgyvendinimo valstybių šalių komiteto numatomas aktas

Per pirmąjį posėdį Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) įgyvendinimo valstybių šalių komitetas turi priimti savo įgaliojimus, įskaitant tai, kaip komitetas vykdo savo veiklą, ir savo pakomitečio įgaliojimus (toliau – numatomi aktai).

Komiteto ir jo pakomitečio įgaliojimai yra numatyti tam, kad būtų sprendžiami įvairūs klausimai, pavyzdžiui, posėdžių organizavimas ir vykdymas, stebėtojų dalyvavimas, darbotvarkių rengimas, atstovavimo ar sprendimų priėmimo tvarka, todėl jie apims komiteto ir jo pakomitečio darbo tvarkos taisykles.

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

Siekdama remti tinkamą Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) įgyvendinimo valstybių šalių komiteto ir jo pakomitečio veikimą, Sąjunga turėtų pritarti tam, kad būtų priimti įgaliojimai, kurie užtikrintų veiksmingą, ekonomiškai efektyvų, skaidrų ir tvarkingą komiteto ir pakomitečio veikimą ir posėdžių organizavimą ir kurie leistų Sąjungai dalyvauti stebėtojos teisėmis.

Ypač svarbu leisti Sąjungai stebėtojos teisėmis dalyvauti Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) įgyvendinimo valstybių šalių komiteto ir jo pakomitečio posėdžiuose, nes į Tarptautines sveikatos priežiūros taisykles yra įtraukta daug nuostatų, susijusių su

⁴ Nyderlandai, Čekija ir Austrija nurodė, kad iki pakeitimų įsigaliojimo negali užbaigti savo vidaus procedūros pakeitimams priimti.

klausimais, kurie priklauso Sąjungos kompetencijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 168 straipsnio 5 dalį, siejamą su SESV 6 straipsniu ir 168 straipsnio 1 dalimi, siekiant remti, koordinuoti ar papildyti valstybių narių veiksmus, ir kurių atžvilgiu galioja Sąjungos taisyklės, visų pirma didelių tarpvalstybinio pobūdžio grėsmių sveikatai srityje pagal Reglamentą (ES) 2022/2371.

4. TEISINIS PAGRINDAS

4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių įgyvendinimo valstybių šalių komitetas yra organas, įsteigtas susitarimu, t. y. Tarptautinėmis sveikatos priežiūros taisyklėmis (2005 m.).

Numatomi aktai, kuriuos turi priimti Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) įgyvendinimo valstybių šalių komitetas, Sąjungoje turės teisinę galią pagal Tarptautinės sveikatos priežiūros taisykles (2005 m.).

Jie visų pirma nustatys, ar regioninės ekonominės integracijos organizacijos, pavyzdžiui, Sąjunga, gali stebėtojų teisėmis dalyvauti Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) įgyvendinimo valstybių šalių komiteto ir jo pakomitečio veikloje. Tokie organizaciniai aktai, apibrėžiantys Sąjungos dalyvavimą komiteto ir pakomitečio posėdžiuose, turi teisinę galią, kaip apibrėžta SESV 218 straipsnio 9 dalyje.

Be to, tai, kaip bus priimami sprendimai ar rekomendacijos, priklausys nuo įgaliojimų, kuriuos turi priimti Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) įgyvendinimo valstybių šalių komitetas, kurio vaidmuo yra padėti veiksmingai įgyvendinti Tarptautinių sveikatos priežiūros taisykles (2005 m.). Tokie sprendimai ar rekomendacijos gali turėti įtakos Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) nuostatų aiškinimui ar taikymui. Šiuo atžvilgiu didelė šių nuostatų, kurios pagal tarptautinę teisę yra teisiškai privalomos visoms Sąjungos valstybėms narėms, dalis yra susijusi su klausimais, dėl kurių Sąjunga pasinaudojo savo kompetencija pagal SESV 168 straipsnio 5 dalį, siejamą su SESV 6 straipsniu ir 168 straipsnio 1 dalimi, kad paremtų, koordinuotų ar papildytų valstybių narių veiksmus, ir kurių atžvilgiu galioja Sąjungos taisyklės, visų pirma didelių tarpvalstybinio pobūdžio grėsmių sveikatai srityje pagal Reglamentą (ES) 2022/2371. Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) įgyvendinimo valstybių šalių komitetas ir jo pakomitetis yra kompetentingi priimti sprendimus, kurie gali turėti įtakos Sąjungos taisyklių, visų pirma Reglamento (ES) 2022/2371, turiniui. Todėl numatomi aktai turi teisinę galią, kaip apibrėžta SESV 218 straipsnio 9 dalyje.

Numatomi aktai nepapildo ir nepakeičia Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) institucinės struktūros.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

4.2. Materialinis teisinis pagrindas

Pagrindinis numatomų aktų tikslas ir turinys yra susiję su Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) įgyvendinimo valstybių šalių komiteto ir jo pakomitečio struktūrinės sistemos ir atitinkamų darbo metodų nustatymu.

Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) tikslas ir taikymo sritis – „sustabdyti, kontroliuoti ligos plitimą tarptautiniu mastu, pasirengti jam, apsaugoti nuo to ir užtikrinti

visuomenės sveikatos institucijų reagavimą tiek, kiek tai atitiktų ir ribotų riziką visuomenės sveikatai ir be reikalo netrukdytų tarptautinio vežimo ir prekybos“.

Atsižvelgiant į Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) tikslus ir esmines nuostatas, siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 168 straipsnio 5 dalis, kurioje nustatyta, kad „Europos Parlamentas ir Taryba, sprendami pagal įprastą teisėkūros procedūrą [...], taip pat gali patvirtinti skatinamąsias priemones, skirtas saugoti ir gerinti žmonių sveikatą, pirmiausia kovoti su tarpvalstybinio pobūdžio labiausiai sveikatą pakertančiomis ligomis, priemones, skirtas stebėsenai, išankstiniam įspėjimui dėl didelių tarpvalstybinio pobūdžio grėsmių sveikatai ir kovai su jomis“.

4.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV sutarties 168 straipsnio 5 dalis kartu su SESV 218 straipsnio 9 dalimi.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) įgyvendinimo valstybių šalių komiteto pirmajame posėdyje

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 168 straipsnio 5 dalį kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Tarptautinės sveikatos priežiūros taisyklės (2005 m.) įsigaliojo 2007 m. birželio mėn., o Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) pakeitimai, Pasaulio sveikatos asamblėjos priimti 2024 m. birželio 1 d., įsigaliojo 2025 m. rugsėjo 19 d., išskyrus toms valstybėms šalims, kurios tuos pakeitimus atmetė;
- (2) Sąjunga nėra Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) šalis, nes jų šalimis gali būti tik valstybės. Visos valstybės narės yra Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) šalys;
- (3) Tarybos sprendimu (ES) 2025/1129¹ valstybės narės raginamos Sąjungos interesų labui be išlygų pritarti 2024 m. birželio 1 d. priimtiems Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) pakeitimams, jei Sąjunga yra priėmusi bendras taisykles, susijusias su klausimais, į kuriuos buvo atsižvelgta tuose pakeitimuose;
- (4) tais pakeitimais, be kita ko, buvo įsteigtas Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) įgyvendinimo valstybių šalių komitetas, kurio tikslas – padėti veiksmingai įgyvendinti taisykles;
- (5) numatyta, kad Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) įgyvendinimo valstybių šalių komitetas savo pirmajame posėdyje priims savo įgaliojimus ir savo pakomitečio įgaliojimus;
- (6) jei numatomi Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) įgyvendinimo valstybių šalių komiteto aktai bus priimti, jie turės teisinę galią Sąjungai, nes jais bus nustatyta, ar regioninės ekonominės integracijos organizacijos, pavyzdžiui, Sąjunga, gali stebėtojų teisėmis dalyvauti valstybių šalių komiteto ir jo pakomitečio posėdžiuose. Be to, jei numatomi aktai bus priimti, jie turės teisinę galią, nes jais bus nustatyta, kaip bus priimami būsimi Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) įgyvendinimo valstybių šalių komiteto ir jo pakomitečio sprendimai. Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) įgyvendinimo valstybių šalių komiteto ir jo

¹ 2025 m. gegužės 26 d. Tarybos sprendimas (ES) 2025/1129, kuriuo valstybių narių prašoma, siekiant Europos Sąjungos interesų, pritarti 2024 m. birželio 1 d. priimtiems Rezoliucijos PSA 77.17 priede pateiktiems Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) pakeitimams, (OL L, 2025/1129, 2025 6 4, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2025/1129/oj>).

pakomitečio sprendimai ir rekomendacijos dėl Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.), visų pirma tų iš dalies pakeistų nuostatų, kurias leista taikyti pagal Tarybos sprendimą (ES) 2025/1129, taikymo ir aiškinimo, gali labai paveikti Sąjungos taisyklių turinį, visų pirma Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2022/2371², kuriuo nustatoma didelių tarpvalstybinio pobūdžio biologinės, cheminės, aplinkos ir nežinomos kilmės grėsmių sveikatai prevencijos, parengties joms ir reagavimo į jas koordinavimo ir stiprinimo Sąjungos lygmeniu sistema ir mechanizmai;

- (7) todėl tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) įgyvendinimo valstybių šalių komitete, dėl komiteto ir jo pakomitečio įgaliojimų;
- (8) Sąjungos poziciją, veikdamos kartu Sąjungos interesų labui, pareikš valstybės narės, kurioms atstovaujama Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) įgyvendinimo valstybių šalių komitete,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) įgyvendinimo valstybių šalių komiteto pirmajame posėdyje, yra pritarti to komiteto ir jo pakomitečio galiojimų priėmimui, jeigu galutiniai tekstai atitinka šias sąlygas:

- a) jie užtikrina veiksmingą, ekonomiškai efektyvų, skaidrų ir tvarkingą komiteto ir jo pakomitečio veikimą ir posėdžių organizavimą,
- b) jie leidžia Sąjungai dalyvauti komiteto ir jo pakomitečio veikloje stebėtojos teisėmis.

2 straipsnis

1 straipsnyje nustatytą poziciją, veikdamos kartu Sąjungos interesų labui, pareikš valstybės narės, kurioms atstovaujama Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) įgyvendinimo valstybių šalių komitete.

3 straipsnis

Dėl 1 straipsnyje išdėstytos pozicijos nereikšmingų techninių pakeitimų gali būti susitarta be papildomo Tarybos sprendimo.

4 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė*

² 2022 m. lapkričio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/2371 dėl didelių tarpvalstybinio pobūdžio grėsmių sveikatai, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 1082/2013/ES, (OL L 314, 2022 12 6, p. 26, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2371/oj>).